

Dlul Dumitru ALAIBA
Vicepremier, Ministrul Dezvoltării Economice și Digitalizării

Nr: 90

Data: 28 septembrie 2023

Ref.: Aviz asupra proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației

Stimate Domnule Ministru,

Vă salutăm din numele Asociației Naționale a Companiilor din Domeniul TIC (ATIC), Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (AmCham) și Asociației Investitorilor Străini (FIA).

Prin prezenta scrisoare, supunem atenției Dumneavoastră avizul asociațiilor asupra proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației (anexă).

Totodată, **venim să ne exprimăm în mod special susținerea față de extinderea termenului garanției de stat pentru regimul parcului IT** și ne exprimăm încrederea față de o extindere similară imediată a Moldova IT Park de către Guvern până în 2035, inclusiv. În calitate de reprezentanți ai mediului de afaceri, reiterăm importanța predictibilității și clarității pentru investitori și în mod special pentru sectorul IT din Moldova, în contextul regional și global. În același timp, în scopul îmbunătățirii proiectului de lege prezentăm o serie de propuneri și argumentări față de mai multe componente din proiect reflectate în anexă.

În cazul în care sunt necesare concretizări prin argumente sau exemple suplimentare, vă rugăm să nu întârziati să ne contactați. Ne oferim disponibilitatea să asigurăm și o platformă de interacțiune în cadrul unei ședințe tehnice după necesitate.

Vă mulțumim pentru colaborare și vă stăm la dispoziție pentru orice informații adiționale.

Cu înaltă considerațiune,

Marina Bzovî

Director Executiv ATIC

Mila Malairău

Director Executiv AmCham Moldova

Ana Groza

Director Executiv FIA Moldova

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: <https://msign.gov.md>

Propunerile Asociației Naționale a Companiilor din Domeniul TIC la proiectul Regulamentului cu privire la autentificarea strictă a clienților și standardele deschise, comune și sigure de comunicare între prestatorii de servicii de plată

Proiect	Propuneri de modificare	Argumentare/Comentarii
<p>Articolul 9. Crearea parcului pentru tehnologia informației</p> <p>(1) Parcul este creat în baza unei hotărâri de Guvern, la propunerea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării.</p> <p>(2) Termenul de funcționare a parcului se stabilește prin hotărâre de Guvern, dar nu poate depăși 10 ani.</p> <p>Articolul 9 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Înainte de expirarea termenului prevăzut la alineatul (2), Guvernul este în drept să decidă prelungirea acestuia în limita termenului garanției de stat prevăzut la articolul 15¹ alineatul (1).”</p>	<p>Se propune:</p> <p>La articolul 9:</p> <p>alin. (2) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Termenul de funcționare a parcului se stabilește prin hotărâre de Guvern, dar nu poate depăși termenul garanției de stat prevăzut la art. 15¹ alineatul (2).”</p> <p>se completează cu alin. (3) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Înainte de expirarea termenului prevăzut la alineatul (2), Guvernul este în drept să decidă prelungirea acestuia în limita termenului garanției de stat prevăzut la articolul 15¹ alineatul (2).”</p>	<p>Termenul garanției de stat este prevăzut la alineatul (2) al articolului 15¹, dar nu la alineatul (1).</p> <p>Totodată, este oportună modificarea datei la care va intra în vigoare această modificare, în sensul că trebuie să intre în vigoare la o lună de la data publicării în MO, dar nu din 01.01.2026, după cum prevede art. II din actualul proiect de lege.</p> <p>Amintim că, potrivit HG 1144/2017, Moldova IT Park a fost creat pe perioada maximă permisă de lege (10 ani), începând cu 01.01.2018.</p> <p>Pentru ca termenul de funcționare a Moldova IT Park să poată fi prelungit, este necesară, în primul rând, completarea art. 9 cu alin. (3), care să permită Guvernului să prelungească acest termen peste 10 ani, dar în limitele termenului garanției de stat prevăzut la articolul 15¹ alineatul (2).</p> <p>Această completare trebuie să intre în vigoare la o lună de la data publicării în MO, dar nu din 01.01.2026, după cum prevede art. II din actualul proiect de lege, pentru a permite Guvernului să adopte hotărârea privind prelungirea termenului de funcționare a Moldova IT Park imediat după intrarea în vigoare a acestei completări, dar nu după 01.01.2026.</p>
<p>Extinderea garanției de stat privind aplicarea impozitului unic până în anul 2035 (adică, cu 9 ani în plus față de termenul curent al garanției – 01 ianuarie 2026).</p>	<p>La art. 15/1 alin. (2), se propune introducerea cuvântului „inclusiv” după sintagma „anul 2035”.</p>	<p>Este o prevedere esențială, care trebuie să includă și anul 2035 inclusiv – dacă se dorește extinderea garanției de stat cu 10 ani.</p>

<p>Articolul 3: litera c) se completează la sfârșit cu textul „inclusiv din diasporă”; litera h) se completează la sfârșit cu textul „și atractive pentru tineri”.</p> <p>litera h) se completează la sfârșit cu textul „și atractive pentru tineri”, o să fie redată în felul următor „crearea locurilor de muncă înalt calificate și atractive și pentru tineri”.</p> <p>litera i) “sporirea exporturilor”</p>	<p><u>Prin urmare, redacția nouă a articolul 3: litera c) trebuie să fie expusă în felul următor:</u> <u>c) atragerea investițiilor autohtone și străine, inclusiv din diasporă.</u></p> <p><u>h) crearea locurilor de muncă înalt calificate și atractive pentru capitalul uman.</u></p> <p><u>i) sporirea exporturilor de servicii și produse din industria IT</u></p>	<p>Considerăm că reglementarea propusă nu aduce plus valoare din punct de vedere juridic. Specificarea la litera h) a mențiunii “pentru tineri” sporește gradul de discriminare în cadrul forței de munca, delimitind forța de munca în: tineri și ...mai puțin tineri sau mai în varsta. Adicional ar trebui să existe o claritate a ceea ce înseamna categoria de vârstă “tânăra” pentru ca în diferite țări e calificată diferit. Sugestia ar fi sa se limiteze redactarea la ... “calificative și atractive pentru capitalul uman.” Adaugarea unui nou obiectiv parcului IT stabilit prin lege și anume lit i) îi sporește importanța, dar și responsabilitatea acestuia. Întrucât celelalte obiective enumerate țin de domeniul Tehnologiilor Informaționale sugerăm adăugarea sintagmei “de servicii și produse din industria IT”</p>
<p>Articolul 6¹. Consiliul parcului (1) Consiliul parcului este un organ colegial, creat în scopul coordonării activității parcului. Consiliul activează în baza Regulamentului aprobat de Guvern și este constituit din 5 reprezentanți desemnați de Guvern și 4 reprezentanți desemnați din partea rezidenților – membri cu drept de vot deliberativ, precum și din reprezentanți ai partenerilor de dezvoltare și ai sectorului asociativ – membri cu statut de observatori. (2) Secretariatul Consiliului este asigurat de către Administrația parcului. (3) Consiliul parcului exercită următoarele atribuții principale: a) aprobă planul anual de activitate al Administrației parcului, precum și strategia de dezvoltare a parcului;</p>	<p>Articolul 6¹. Consiliul parcului (1) Consiliul parcului este un organ colegial, creat în scopul coordonării activității parcului. Consiliul activează în baza Regulamentului aprobat de Guvern și este constituit din 3 reprezentanți desemnați de Guvern, dintre care doi reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și un reprezentant al Ministerului Finanțelor, și 6 reprezentanți desemnați de adunarea rezidenților sau a sectorului asociativ, reprezentativ a sectorului – membri cu drept de vot deliberativ, precum și din reprezentanți ai partenerilor de dezvoltare și ai sectorului asociativ – membri cu statut de observatori. (2) Secretariatul Consiliului este asigurat de către Administrația parcului. 3) Consiliul parcului exercită următoarele atribuții principale:</p>	<p>Consiliul nu poate fi controlat de stat. Statul este reprezentat în cadrul parcului prin administrație. De fapt, Consiliul ar trebui să aibă un rol strategic, fără a substitui administrația parcului, dar și pentru a eficientiza activitatea adunării rezidenților, având în vedere că numărul lor a crescut foarte mult, ceea ce face dificilă și costisitoare desfășurarea adunărilor rezidenților. Dacă Consiliul ar fi fost constituit exclusiv de adunarea rezidenților, atunci atribuțiile expuse în proiect pot fi delegate consiliului, cu excepția alegerii administrației.</p> <p>Din punctul nostru de vedere, dezvoltarea strategică a parcului poate fi asigurată doar cu o majoritate în Consiliu din partea sectorului privat. Punctăm și riscul cazurilor în care deciziile privind bugetul și finanțarea parcului sunt luate exclusiv de către Consiliul format în majoritate din reprezentanți guvernamentali, și anume, aceste decizii ar putea să nu</p>

<p>b) examinează și aprobă rapoartele semestriale și anuale de activitate ale Administrației parcului;</p> <p>c) aprobă bugetul anual al Administrației parcului;</p> <p>d) aprobă indicatorii supuși verificării anuale în condițiile articolului 18 din prezenta lege;</p> <p>e) prezintă Guvernului propuneri privind cadrul normativ și de politici aferent activității parcului;</p> <p>f) validează sistemul de riscuri gestionate de administrația parcului;</p> <p>g) selectează prin concurs public și propune Guvernului pentru desemnare candidatura Administratorului parcului”.</p>	<p>a) coordonează proiectele planurilor anuale de activitate ale Administrației parcului, precum și strategiei de dezvoltare a parcului;</p> <p>b) examinează și aprobă rapoartele semestriale și anuale de activitate ale Administrației parcului;</p> <p>c) <u>coordonează</u> bugetul anual al Administrației parcului;</p> <p>d) aprobă indicatorii supuși verificării anuale în condițiile articolului 18 din prezenta lege;</p> <p>e) prezintă Guvernului propuneri privind cadrul normativ și de politici aferent activității parcului;</p> <p>f) validează sistemul de riscuri gestionate de administrația parcului;</p> <p>g) selectează prin concurs public și propune Guvernului pentru desemnare candidatura Administratorului parcului”.</p> <p>h) aprobă deciziile asupra subiectelor propuse spre vot adunării generale a rezidenților, care nu au fost luate din lipsa de cvorum <i>repetat</i>, cu excepția votului privind componența membrilor Consiliului</p> <p>De asemenea, se propune completarea articolului cu următoarele 2 alineate:</p> <p>(4) Membrii consiliului nu primesc remunerație din bugetul Administrației parcului pentru activitatea lor în cadrul consiliului.</p> <p>(5) Adunarea generală a rezidenților este în drept să decidă cu privire la chestiunile care, potrivit prezentei legi sau Regulamentului de organizare și funcționare a Administrației</p>	<p>mai țină cont de nevoile și resursele rezidenților sau în mod deosebit de dezvoltarea strategică a sectorului. Astfel, pot apărea presiuni pentru creșterea cotizațiilor plătite de rezidenți pentru a compensa alte necesități ale Guvernului.</p> <p>Amintim că sursele de venit ale Administrației parcului se constituie din cotizațiile obligatorii ale rezidenților parcului, iar mărimea cotizațiilor obligatorii ale rezidenților parcului este stabilită de către Administrația parcului în conformitate cu regulamentul acesteia (art. 6 alin. (3)). Conform pct. 26 din acest regulament, aprobat prin HG nr. 1144/2017, mărimea cotizației obligatorii anuale a rezidentului Parcului este egală cu suma cheltuielilor anuale incluse în bugetul Administrației pentru anul de gestiune, împărțită la venitul total din vânzări al tuturor rezidenților Parcului în anul de gestiune și înmulțită la venitul din vânzări al rezidentului Parcului în anul de gestiune. Prin urmare, constituirea consiliului în care reprezentanții statului să constituie majoritatea și acordarea către consiliu (în schimbul adunării rezidenților) a atribuțiilor de aprobare a bugetului Administrației ar permite statului, prin intermediul reprezentanților săi în Consiliul parcului, să mărească indirect povara fiscală asupra rezidenților parcului, contrar garanției acordate, prin majorarea efectivă a cuantumului cotizațiilor obligatorii anuale, în scopul finanțării unor activități ale Administrației parcului care nu au legătură cu rezidenții parcului.</p>
--	--	---

	<p><i>parcurilor pentru tehnologia informației, țin de atribuțiile Consiliului.</i></p> <p>(6) Activitatea economico-financiară a Administrației parcului se supune anual auditului obligatoriu de către o entitate de audit.</p> <p>(7) Administrația parcului are calitatea de autoritate contractantă și i se aplică legislația cu privire la achizițiile publice conform legii nr. 131/2015.</p>	<p>Majoritatea în Consiliu din partea sectorului privat ar asigura și atragerea continuă de fonduri externe. Deciziile centralizate cu majoritatea la Guvern pot descuraja donatorii să investească în Moldova IT Park, deoarece nu se acordă o voce adecvată în procesul decizional sectorului privat.</p> <p>Astfel, trebuie să se găsească un echilibru între eficiența decizională și implicarea adecvată a tuturor părților interesate pentru a asigura dezvoltarea sustenabilă și echitabilă a parcului, evitând riscul de creștere a costurilor pentru rezidenți și de pierdere a sprijinului donatorilor. Statistica arată că, în prezent, 46% din bugetul Administrației parcului provine din cotizațiile de rezidenți, în timp ce 54% provin din granturi oferite de donatori. Această proporție reflectă o bună capacitate de atragere a unor fonduri adiționale orientate spre promovarea sau dezvoltarea sectorului. Sporirea numărului de voturi pentru mediu privat în Consiliu și menținerea deciziei finale a Adunării ar rezolva această problemă.</p> <p>Totodată propunem ca activitatea Consiliului să fie neremunerată, pentru a minimiza cheltuirea fondurilor Parcului pentru direcții non-IT și buna intenția a membrilor Consiliului.</p> <p>În final, pentru a evita blocajele în procesul decizional, propunem ca adunarea rezidenților să poată exercita oricare din atribuțiile consiliului.</p> <p>De menționat faptul că norma privind crearea unui Consiliu care va avea atribuții importante pentru activitatea Parcului intra în vigoare la o luna de la publicarea în Monitorul Oficial, termen foarte restrâns</p>
--	--	---

		<p>de altfel , în contextul în care nu este exista un regulament sau o procedura clara despre cum vor activa aceștia , sporind astfel riscul de a crea blocaje în activitatea Parcului. Totodată sugerăm Consiliului sau autorilor, să prevadă în Hotărârea de Guvern subsecventă, instituirea auditului obligatoriu a modului de executare a bugetului Administrației parcului de către o companie de audit externă independentă.</p>
--	--	--

<p>Articolul 8 se completează cu litera q) și litera r) cu următorul cuprins: „q) activități ale centrelor de intermediere telefonică (call center) (82.20), inclusiv bazate pe orice tehnologie/canal de comunicare cu clientul (contact center), exclusiv la export; r) alte servicii de furnizare a forței de muncă (78.30), exclusiv la export.”</p>	<p>Articolul 8 Propunerea noastră este ca Articolul 8 q) sa fie expus în următoarea redacție: „q) activități ale centrelor de intermediere telefonică (call center) (82.20) r) alte servicii de furnizare a forței de muncă (78.30).”</p>	<p>Prin prezenta, declarăm o anumită neutralitate față de introducerea modificărilor la art. 8 din considerentul că prerogativa respectivă aparține exclusiv statului. În orice caz, am dori să venim cu mici ajustări și explicații la propunerile noastre, și anume, nu putem fi de acord cu propunerea de a limita noile activități (contact center și servicii de furnizare personal) care pot fi desfășurate în parcul IT la cele desfășurate la export. Asemenea limitare va crea condiții discriminatorii pe piața de muncă, oferind companiilor orientate spre export un avantaj financiar față de companiile orientate spre piața autohtonă, indiferent de activitatea pe care ultimele o desfășoară (bancă, companie, de telecomunicații, fabrică, rețea de supermarket, etc.). Datorită regimului fiscal mai favorabil, companiile orientate spre export vor putea oferi condiții de angajare mai bune și atrage cel mai bun personal, iar deficitul de personal calificat, cu care se confruntă companiile orientate spre piața autohtonă, se va accentua și mai mult. Astfel, Republica Moldova va deveni efectiv un furnizor de forță de muncă pentru companiile străine în loc să devină un furnizor de produse și servicii cu valoare adăugată, iar investițiile străine directe în Republica Moldova și business-ul autohton vor fi în declin din cauza lipsei forței de muncă calificate. Pentru a evita asemenea consecințe, este necesar ca toate activitățile noi, indiferent dacă sunt orientate la export sau nu, să beneficieze de regimul fiscal mai favorabil aplicabil parcurilor IT (la fel cum și celelalte activități prevăzute în prezent de lege). Pentru a evita interpretarea eronată a normei modificate propunem acceptarea variantelor propuse.</p> <p>Sintagma „inclusiv bazate pe orice tehnologie/canal de comunicare cu clientul (contact center)” trebuie exclusă, deoarece introduce confuzie cu privire la conținutul activității respective, care este definit exhaustiv în CAEM.</p> <p>82.20 Activități ale centrelor de intermediere telefonică (call center) <i>Această clasă include activități ale:</i></p>
---	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • <i>centrelor de intermediere telefonică direcționate către interior, care răspund la apelurile clienților folosind operatori umani, distribuția automată a apelurilor, telefonie integrată prin computer, sisteme de răspuns interactive sau metode similare de a primi comenzi, de a oferi informații asupra produselor, de a trata solicitările de asistență ale clienților sau de a prelua reclamațiile clienților</i> • <i>centrelor de intermediere telefonică direcționate către exterior, care folosesc metode similare pentru a vinde bunuri sau servicii unor clienți potențiali, pentru a întreprinde studii de cercetare a pieței sau sondaje de opinie publică și activități similare pentru clienți</i> <p>Totodată propunerea includerii tipurilor noi de activități ar urma să fie reflectată detaliat în analiza de impact a proiectului, care ar trebui să includă numărul de companii care ar putea beneficia de facilități, dar și numărul de salariați etc.</p>
Articolul 14 se abrogă.	Propunem înlocuirea Articolului 14 cu următoare propoziție: „Repartizarea sumelor achitate de rezidenții parcului cu titlu de impozit unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației se efectuează de către Guvern, cu condiția menținerii statutului de persoana asigurată în sistemele de asigurări sociale și asigurări medicale obligatorii de stat pentru angajații rezidenților Parcului.”	Din punctul nostru de vedere exista legături logice și juridice între Articolul 14 și legislația în domeniul asigurărilor sociale, cea mai importanta fiind condiția ca contribuțiile de asigurari sociale de stat sunt luate în considerație doar dacă sunt achitate de angajator. În acest sens, ar trebui sa existe o certitudine și o norma scrisă care ar obliga statul să facă acele transferuri către fonduri gestionate de CNAS.
„Articolul 15. Regimul de impozit unic (1) Regimul de impozit unic prevede achitarea impozitului unic în mărime de 7% din venitul din vânzări al rezidentului, dar nu mai puțin de 35% din salariul mediu prognozat	Propunem păstrarea art. 15 în forma existentă, cu unele ajustări: (1) Pentru a facilita crearea și activitatea parcurilor pentru tehnologia informației, statul acordă rezidenților acestora următoarele stimulente: a) impozitul unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației în mărime de 7% din venitul din vânzări, care însă nu	Componența impozitului unic și majorarea impozitului minim per salariat considerăm că nu urmează a fi afectate de modificări. Modificările propuse distrug ideea unei propuneri unice de taxă/țară, crescând în același timp sarcina de raportare pentru afaceri și implicare costurilor necuantificabile pentru stat. Creșterea impozitului minim pe angajat va afecta de asemenea startup-urile și IMM-urile

<p>pentru anul în curs pentru fiecare angajat al rezidentului.</p> <p>(2) Angajații rezidenților beneficiază de asigurări sociale în mărime de 80% din cuantumul unui salariu mediu prognozat pe economie pentru anul în curs, de asigurări medicale de stat și de investiții individuale în instrumente financiare eligibile.</p> <p>(3) Distribuirea sumei achitate de rezidenți cu titlu de impozitul unic se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat, după cum urmează: 15% în contul impozitului pe venit al persoanei juridice, 10% în contul impozitului pe venit al angajatului, 15% în contul asigurărilor medicale obligatorii a angajatului, 55% în contul de asigurări sociale al angajatului și 5% la conturile de investiții individuale ale angajaților în instrumente financiare eligibile în modul stabilit de Guvern.</p>	<p>va fi sub suma minimă stabilită la alin. (2), care include următoarele impozite și taxe: impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător, impozitul pe venit din salariu, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, taxele locale, datorate de rezidenții parcurilor în conformitate cu legislația aplicabilă. Celelalte impozite și taxe vor fi achitate de rezidenții parcurilor în modul general stabilit;</p> <p>b) alocații financiare, obținute prin concurs în cadrul unor programe de stat;</p> <p>c) posibilitatea de a beneficia de mijloacele financiare din fondul de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice, care funcționează în baza regulamentului aprobat de către Guvern ce prevede principiile, misiunea, obiectivele fondului, precum și modul de formare și utilizare a mijloacelor acestuia;</p> <p>d) alte facilități fiscale și vamale prevăzute de legislația fiscală și vamală.</p> <p>(11) În sensul aplicării impozitului unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației în conformitate cu alin. (1) lit. a), impozitul pe venit din salariu, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii, precum și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală se referă la plățile salariale efectuate angajaților sau în folosul acestora de către rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației în baza legislației muncii și actelor normative ce conțin norme ale dreptului muncii.</p> <p>(2) Suma minimă a impozitului unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației se va determina lunar per angajat și va</p>	<p>Nu putem fi de acord cu propunerea ca suma minimă a impozitului unic (35%) să fie calculată din salariul mediu prognozat al angajatului pentru anul în curs (art. 15 alin. (1)), și nu din salariul lunar mediu prognozat pe economie pentru anul aferent perioadei fiscale a impozitului respectiv, cum prevede actuala redacție a art. 15 alin. (2). De asemenea, observăm că acest articol nu stabilește expres că rezidenții parcurilor sunt supuși regimului de impozit unic și că nu sunt supuși următoarelor impozite și taxe: impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător, impozitul pe venit din salariu, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii datorate de angajați și angajatori, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală datorate de angajați și angajatori, taxele locale, impozitul pe bunurile imobiliare și taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehicule înmatriculate în Republica Moldova. Lipsa unei asemenea precizări creează incertitudine privind aplicabilitatea anumitor impozite și taxe față de rezidenții parcurilor.</p> <p>Majorarea sumei minime a impozitului unic datorat lunar per angajat de la 30% la 35% din salariul mediu prognozat poate avea implicații semnificative și poate ridica mai multe argumente împotriva acestei propuneri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neclaritate și imprevizibilitate: o astfel de majorare a impozitului poate crea confuzie și incertitudine pentru investitori și companii deja prezente în Moldova IT Park. Investitorii internaționali și antreprenorii pot fi descurajați să își extindă sau să își dezvolte afacerile într-un mediu cu reguli fiscale în continuă schimbare. - Risc pentru investiții viitoare: deciziile financiare ale companiilor, inclusiv cele legate de extindere și angajare, depind de predictibilitatea și stabilitatea fiscală. Majorarea impozitului poate afecta negativ atractivitatea Republicii Moldova ca destinație pentru investiții și dezvoltare de afaceri în sectorul IT.
--	---	--

	<p>constitui 35% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul aferent perioadei fiscale a impozitului respectiv.</p> <p>(3) Impozitul unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației, determinat conform prezentului articol, se achită lunar de către rezidenții parcului potrivit legislației în vigoare.</p> <p>(4) Distribuirea sumei achitate de rezidenți cu titlu de impozitul unic se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat, după cum urmează: 15% în contul impozitului pe venit al persoanei juridice, 10% în contul impozitului pe venit al angajatului, 15% în contul asigurărilor medicale obligatorii a angajatului, 55% în contul de asigurari sociale al angajatului și 5% la conturile de investiții individuale ale angajajilor în instrumente financiare eligibile în modul stabilit de Guvern.</p> <p>(5) În cazul în care rezidenții parcului nu respectă condițiile de aplicare a facilităților prevăzute de prezenta lege, obligațiile acestora față de bugetul public național se recalculează în modul general stabilit, pentru perioada fiscală în care a fost comisă încălcarea, în conformitate cu legislația în vigoare.</p>	<p>- Impact asupra competitivității internaționale: într-un mediu global competitiv, a se vedea mai ales România și Bulgaria, impozitele joase și facilitățile competitive pot fi un factor determinant în a atrage investiții străine directe și în a menține un mediu de afaceri competitiv. O majorare a impozitului unic poate afecta competitivitatea Republicii Moldova în acest context.</p> <p>- Necesitatea de a menține atractivitatea fiscală: o politică fiscală atractivă este un instrument important pentru a atrage investiții și a susține creșterea economică. Este important ca Republica Moldova să își mențină atractivitatea fiscală pentru a rămâne competitivă pe scena internațională. În concluzie, majorarea impozitului unic per angajat poate avea consecințe negative pentru mediul de afaceri din Republica Moldova, inclusiv pentru sectorul IT, și poate afecta încrederea investitorilor. Este important să se țină cont de aceste argumente și să se analizeze cu atenție impactul unei astfel de majorări asupra economiei și investițiilor înainte de a lua o decizie finală.</p> <p>- Finalmente din 2018, până în 2023 cuantumului impozitului minim s-a dublat datorită dublării cuantumului salariului mediu pe economie care a crescut de la 6 150 de lei la 11 700 lei. Astfel în mod natural, predictibil și progresiv, avem o creștere anuală a impozitului minim, racordat la economia națională.</p> <p>Modificarea capitolului V și al art. 15 trebuie reformulat pentru a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - evita limitarea parcului exclusiv la conceptul fiscal, cu excluderea oricăror altor posibilități de dezvoltare; - evita scoaterea componentei impozitului unic de sub jurisdicția Legii 77 (lege specială), sporind posibilitatea de intervenție prin modificări la Codul fiscal; - excluderea prevederilor esențiale de la alin. (1'), (2), (3), care reglementează aplicarea impozitului.
<p>Art. 15/1 alin. (3)</p> <p>(3) În cazul în care rezidenții parcului nu respectă condițiile de aplicare a facilităților</p>	<p>(3) În cazul în care rezidenții parcului nu respectă condițiile de aplicare a facilităților prevăzute de prezenta lege, obligațiile acestora față de bugetul</p>	<p>Pentru asigurarea proporționalității dintre răspundere și încălcarea admisă, propunem ca art. 151 alin. (3) să fie expus în următoarea redacție. Poate fi cazul ca în perioadele fiscale</p>

<p>prevăzute de prezenta lege, obligațiile acestora față de bugetul public național se recalculează în modul general stabilit, începând cu perioada fiscală în care a fost comisă încălcarea.</p>	<p>public național se recalculează în modul general stabilit, pentru perioada fiscală în care a fost comisă încălcarea.</p>	<p>următoare celei în care a fost admisă, încălcare, să fie respectare obligatiile, de aceea nu este oportună recalcularea.</p>
<p>Articolul 18 La alineatul (2) cuvintele „stabiliți de către Administrația parcului, în coordonare cu Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării” se substituie prin cuvintele „aprobați de către Consiliul parcului, la propunerea Administrației parcului”.</p>	<p>Articolul 18 La alineatul (2) cuvintele „stabiliți de către Administrația parcului, în coordonare cu Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării” se substituie prin cuvintele „aprobați de către Consiliul parcului, la propunerea Administrației parcului, pe baza cerințelor prevăzute de prezenta lege pentru dobândirea și menținerea statutului de rezident al parcului”.</p>	<p>La art. 18 alin. (2), considerăm necesar să fie prevăzut că indicatorii necesari pentru dobândirea și menținerea statutului rezidentului parcului, care se supun verificării anuale, se stabilesc de Consiliul parcului, la propunerea Administrației parcului, exclusiv pe baza cerințelor necesari pentru dobândirea și menținerea statutului rezidentului parcului, prevăzute de prezenta lege. Stabilirea unor cerințe suplimentare de către Consiliu sau Administrație ar încălca dreptul solicitantului/rezidentului parcului de a beneficia de facilitățile fiscale prevăzute de prezenta lege.</p>
<p>Articolul 19 alineatul (1) se completează cu litera f) cu următorul cuprins: f) la inițiativa Serviciului Fiscal de Stat, în baza demersului în adresa Administrației parcului, în urma efectuării controlului fiscal și constatării încălcărilor de către rezident a prevederilor prezentei legi.”</p> <p>Completarea articolului 19 alineatul (1) cu litera (f), care să permită Serviciului Fiscal de Stat să în urma unor controale fiscale să constate încălcări ale rezidenților poate ridica câteva preocupări majore cu privire la drepturile și interesele rezidenților.</p>	<p>Articolul 19 alineatul (1) se completează cu litera f) cu următorul cuprins: „,f) la inițiativa Serviciului Fiscal de Stat, în baza demersului în adresa Administrației parcului, în urma efectuării controlului fiscal și constatării neîndeplinirii de către rezident a indicatorilor necesari pentru dobândirea și menținerea statutului de rezident al parcului pentru tehnologia informației.</p>	<p>Retragerea statutului de rezident al parcului pentru orice încălcare, indiferent de natura și gravitatea acesteia, ar constitui o sancțiune disproporționată. Un astfel de text poate avea următoarele riscuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posibilitatea abuzului sau folosirii politice - există riscul ca Serviciul Fiscal de Stat să utilizeze această putere pentru a viza selectiv anumite companii sau rezidenți din parcul IT, fie din motive politice sau din motive ilegale. Aceasta poate conduce la discriminare, la utilizarea controlului fiscal ca instrument de presiune asupra anumitor actori din piața IT sau la apariția componentei coruptionale, deoarece serviciul fiscal va avea un factor de decizie foarte mare, fiind raportat la riscul material al companiilor - incertitudine și dezavantaje competitive - rezidenții parcului IT pot fi expuși unui nivel mai mare de incertitudine fiscală, deoarece pot fi supuși unor controale fiscale specifice activității și fără avertisment prealabil – a se vedea statistica controalelor neprogramate de la SFS în perioada anilor 2022-2023. Acest lucru poate avea un impact negativ asupra mediului de afaceri și poate

		<p>crea dezavantaje competitive pentru rezidenții din parcul IT în comparație cu alte entități care nu sunt supuse aceleiași presiuni.</p> <ul style="list-style-type: none"> - efect asupra investițiilor străine și a dezvoltării parcului IT - posibilitatea unor controale fiscale imprevizibile poate îngrijora investitorii străini și poate descuraja noile companii să se stabilească în parcul IT. Acest lucru ar putea avea un impact negativ asupra dezvoltării parcului și a economiei în ansamblu. - absența unor reguli clare pentru retragerea statutului de rezident al parcului IT reprezintă un risc semnificativ de corupție și poate oferi oportunități pentru abuzuri în dăuna rezidenților. Aceasta poate crea un mediu în care persoanele sau entitățile cu putere de decizie pot utiliza acest vid de reguli pentru a obține beneficii personale sau pentru a șantaja rezidenții. În contextul industriei IT, unde resursele financiare sunt considerabile, riscul de abuzuri și corupție poate fi chiar mai accentuat. În plus, trebuie să se țină cont de faptul că în prezent, Serviciul Fiscal de Stat are deja competența de a verifica și evalua corectitudinea contabilității oricărei entități juridice. Introducerea unui mecanism suplimentar pentru revocarea statutului de rezident IT Park poate crea un cadru de presiune și șantaj asupra rezidenților, ceea ce nu este în interesul unei guvernante transparente și echitabile. Pentru a preveni astfel de riscuri și pentru a menține un mediu de afaceri sigur și predictibil în parcul IT, este esențial să se elaboreze și să se adopte reguli clare și transparente pentru retragerea statutului de rezident. Aceste reguli ar trebui să fie concepute pentru a proteja interesele rezidenților și pentru a preveni orice abuzuri sau acțiuni nelegitime. Prin asigurarea unui proces de revocare a statutului de rezident bazat pe criterii obiective și transparente, se poate evita potențialul de corupție și șantaj și se poate contribui la menținerea încrederii și a stabilității în parcul IT. <p>În consecință, este important să se asigure că orice modificare a legii care acordă astfel de puteri autorităților fiscale este însoțită de măsuri adecvate de protecție a drepturilor și intereselor</p>
--	--	--

		rezidenților, precum și de garanții pentru prevenirea abuzurilor și utilizării politice a controlului fiscal.
	<p>Se completează alin. (4) al art. 19, cu o propoziție în următoarea redacție:</p> <p>(4) Reziidenții parcului pot contesta în instanța de judecată deciziile de retragere a titlului de rezident. Contestarea rezultatelor controlului fiscal și/sau a deciziei de retragere a titlului de rezident, suspendă executarea deciziei de rezoluțiune a contractului încheiat cu Administrația parcului și de retragere a titlului de rezident pînă la adoptarea unei Hotărîri de judecată definitive și irevocabile.</p>	<p>Deoarece se introduce un nou temei de retragere a titlului de rezident al parcului, ca urmare a demersului Serviciului fiscal, propunem să fie completat proiectul de lege, reieșind din următoarele considerente:</p> <p>Actul de constatare a încălcărilor, întocmit de Serviciul fiscal, poate fi contestat în conformitate cu prevederile Codului Fiscal.</p> <p>În același timp, reziidenții parcului pot contestat în instanța de judecată deciziile de retragere a titlului de rezident.</p> <p>Astfel, pot fi contestat atît actul Serviciului Fiscal care a prin care s-a constatat încălcările, cît și decizia de retragere a titlului de rezident, emisă în baza acestui act.</p> <p>În cazul contestării atît a deciziei de retragere a titlului de rezident, cît și a actului Serviciului Fiscal, acestea se vor examina în proceduri judiciare diferite. Eventual poate fi situația în care pe marginea contestării deciziei de retragere a titlului de rezident, instanța să respingă cererea rezidentului, iar ulterior pe marginea contestației deciziei Serviciului Fiscal să fie admisă.</p>
<p>Atribuirea a 5% din impozitul unic acumulat la buget către „conturile de investiții individuale ale angajaților în instrumente financiare eligibile în modul stabilit de Guvern”.</p>	<p>Propunere: Sa fie opțional decisă de angajatori sau angajați.</p>	<p>Această propunere necesită o explicare mai clară și previzibilă pentru a răspunde la o serie de întrebări ce vizează funcționarea în practică:</p> <ul style="list-style-type: none"> - accesul limitat la fonduri – nu e clar când angajații ar putea să acceseze aceste conturi de investiții, ar fi oare vorba de pensie sau ar fi vorba de beneficiu real în prezent. - administrarea și controlul fondurilor – o întrebare relevantă ar fi modul cu privire la care fondurile acumulate în aceste conturi de investiții ar urma să fie administrate și controlate. Totodată punctăm că administrarea acestora nu ar trebui să fie mai scumpă ca suma colectată - Suma relativ mică pentru angajați: Calculul arată că suma de 2.000 lei pe an (în funcție de cifrele prezentate), ceea ce nu reprezintă o schimbare semnificativă în situația financiară a angajaților din MTIP, care au venituri semnificativ mai mari. Prin

		<p>urmare, sunt necesare argumente adiționale vizavi de beneficiile acestei propuneri pentru a nu fi percepută ca o sursă de venituri suplimentare pentru bugetul de stat.</p> <p>În concluzie, acest argument sugerează că propunerea poate să nu aducă beneficii semnificative angajaților din Moldova IT Park și ridică preocupări cu privire la costul, inclusiv modul în care fondurile vor fi administrate și utilizate în practică. Este important ca orice inițiativă în acest sens să fie transparentă, clară, previzibilă și să ofere beneficii reale angajaților și să asigure un control adecvat asupra utilizării fondurilor acumulate.</p>
<p>Excluderea a 3 taxe din componența impozitului unic, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> • taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova (actualmente - 0.1% din impozitul unic), • taxelor locale percepute de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației (actualmente - 0.3% din impozitul unic), • impozitului pe bunurile imobiliare ale persoanelor juridice (actualmente - 0.1% din impozitul unic). 	<p>Taxa pentru amenajarea teritoriului Taxa de publicitate, inscripții etc.</p>	<p><i>În cadrul ședinței cu membrii s-a agreat o expunere pentru menținerea impozitului unic în formula existentă pentru că oferă mai multă atractivitate pentru investitori.</i></p> <p>Argumentele împotriva excluderii acestor trei taxe din componența impozitului unic subliniază importanța menținerii unui sistem fiscal simplu, predictibil și eficient pentru rezidenții parcului IT și pentru a menține atractivitatea Republicii Moldova pentru investitori străini. Prezentăm câteva motive suplimentare pentru care ar trebui să se evite excluderea acestor taxe:</p> <p>- Impact asupra simplității fiscale: Unul dintre avantajele principale ale impozitului unic este simplitatea sa.</p> <p>-Excluderea acestor taxe, care constituie ca și pondere doar 0.05% din impozitul unic, ar reduce din oferta de simplitate / unicitate fiscală ca parte din pitch-ul investițional al țării și ar spori povara complexității fiscale pentru rezidenții parcului IT prin raportarea suplimentară.</p> <p>Este important ca orice modificare a regimului fiscal să fie bine analizată, argumentată și să aibă în vedere consecințele asupra investițiilor, conformității fiscale și competitivității țării pe scena internațională. Această argumentare trebuie să se regăsească în AIR.</p>

<p>Articolul II alin. (1) Prezenta lege intră în vigoare la o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor de la pct. 6-10, care intră în vigoare de la 1 ianuarie 2026.</p>	<p>Articolul II alin. (1) Prezenta lege intră în vigoare la o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor de la pct. 8-10, care intră în vigoare de la 1 ianuarie 2026.</p>	<p>Este oportună modificarea datei la care va intra în vigoare această modificare, în sensul că trebuie să intre în vigoare la o lună de la data publicării în MO, dar nu din 01.01.2026, după cum prevede art. II din actualul proiect de lege. Amintim că, potrivit HG 1144/2017, Moldova IT Park a fost creat pe perioada maximă permisă de lege (10 ani), începând cu 01.01.2018. Pentru ca termenul de funcționare a Moldova IT Park să poată fi prelungit conform art. 9 alin. (2), este necesară, în primul rând, completarea art. 9 cu alin. (3), care să permită Guvernului să prelungească acest termen peste 10 ani, dar în limitele termenului garanției de stat prevăzut la articolul 15¹ alineatul (2). Această completare trebuie să intre în vigoare la o lună de la data publicării în MO, dar nu din 01.01.2026, după cum prevede art. II din actualul proiect de lege, pentru a permite Guvernului să adopte hotărârea privind prelungirea termenului de funcționare a Moldova IT Park imediat după intrarea în vigoare a acestei completări, dar nu după 01.01.2026.</p>
<p>Articolul II alin. (2) (2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.</p>	<p>Articolul II alin. (2) Termenul parcurilor pentru tehnologia informației constituite până la data adoptării prezentei legi se prelungește până la expirarea termenului garanției de stat prevăzut la articolul 15¹ alineatul (2).</p>	<p>pentru sincronizarea termenului Moldova IT Park cu valabilitatea garanției de stat</p>
<p>Articolul II alin. (2) devine Articolul II alin. (3)</p>	<p>(3) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta</p>	
<p>Codul Fiscal. Articolul 371. Perioada fiscală (2) Impozitul unic se determină lunar, reieșind din mărimea obiectului impunerii, înregistrat în evidența contabilă pe parcursul lunii de gestiune, fără a lua în considerare datele cumulative înregistrate de la începutul anului calendaristic.</p>	<p>Se propune modificarea alin.2 din art. 371 după cum urmează: (2) Impozitul unic se determină lunar, reieșind din mărimea obiectului impunerii, înregistrat în evidența contabilă pe parcursul lunii de gestiune, cu posibilitatea de a lua în considerare datele cumulative înregistrate de la începutul anului calendaristic.</p>	<p>Norma actuala favorizează companiile mari care pot sa-și asigure un venit lunar care să acopere cheltuielile curente și cele salariale. În schimb, companiile mici sau start-upurile care elaboreaza un produs care va fi comercializat ulterior sau pentru care se va achita la predarea acestuia, norma respectivă impune o plată suplimentară care per an depășește 7%. Astfel, companiile respective sunt obligate să achite lunar suma minimă de 30% din quantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul la care se referă perioada fiscal și ulterior să achite</p>

		impozitului unic de 7% din venitul din vânzări. Acest fapt descurajază comaniile mici care sunt oriectați spre crearea produsului propriu și favorizează companiile care lucrează pe principii de outsourcing.
--	--	--